

Klinika za reumatske bolesti i rehabilitaciju
Referentni centar MZSS RH za reumatoidni artritis
Klinički bolnički centar Zagreb ♦ Kišpatićeva 12 ♦ 10000 Zagreb

DEPRESIJA I REUMATOIDNI ARTRITIS DEPRESSION AND RHEUMATOID ARTHRITIS

Iva Žagar ♦ Đurđica Babić-Naglić ♦ Božidar Ćurković ♦ Kristina Kovač Durmiš

Depresivno raspoloženje i anksioznost su česte komplikacije reumatoidnog artritisa (RA)

Prevalencija depresije kreće se između 13 i 42% a često je praćena s anksioznošću. Etiologija depresije u RA povezuje se s boli, nesposobnošću, trajanjem bolesti, te nekim demografskim karakteristikama kao što su dob, spol i radni status. Aktivnost bolesti je važan čimbenik u depresiji s obzirom na slične patofiziološke mehanizme uključene u psihički stres i upalu.

Cilj rada je u bolesnika s RA odrediti povezanost depresije s demografskim karakteristikama bolesnika, trajanjem bolesti, aktivnošću bolesti i umorom.

Evaluirano je 28 bolesnika s RA, od toga 23 žene i 5 muškaraca prosječne životne dobi od 48 godina i trajanjem bolesti od 10 godina i 8 mjeseci. Za evaluaciju depresije korištena je Beckova skala, skala Likertovog tipa koju ispunjavaju sami bolesnici, a sadrži 21 pitanje. Zbir iznad 13 smatra se kao prijelomna vrijednost ("cut off") za depresiju. Umor je evaluiran s upit-

nikom FACIT (Functional Assessment of Chronic Illness Therapy). Srednja vrijednost aktivnosti bolesti izražena DAS-om 28 iznosila je 4.7, a srednja vrijednost HAQ-a 1.3, i FACIT-a 21.4. Srednja vrijednost Beckove skale depresije iznosila je 13 (15 bolesnika imalo je vrijednosti skale iznad 13). Postoji pozitivna i statistički značajna korelacija između boli izražene VAS skalom ($p=0.013$), umora izraženog FACIT-om ($p=0,036$) i aktivnosti bolesti evaluirane DAS-om 28 ($p=0.048$) sa stupnjem depresije na Beckovoj skali.

Depresija i strepnja očekivane su u bolesnika s teškom kroničnom bolešću. U kliničkoj obradi bolesnika važno je prepoznati kada prerastaju u bolest i zahtijevaju konzultaciju psihijatra. Smatramo da je primjena Beckove skale depresije potrebna u svih bolesnika s uznapredovalom i teškom bolesti jer su bol, umor i aktivnost bolesti povezani s depresivnom simptomatologijom.

Ključne riječi: reumatoidni artritis, aktivnost bolesti, depresija